

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Riva Szápáry, Adria-palota.
Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:
Évesre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér.

LEGUJABB.

Táviratok és telefon-hírek.

A politikai helyzet.

A miniszterelnök czáfol.

Budapest, okt. 6. A lapokban legutóbb megjelent és eddig meg nem czáfolt híreszteléssel szemben, hogy a külügyminiszter és az osztrák miniszterelnök egy kizárólag Magyarországot illető ügyben, nevezetesen a parlamenti reform ügyében befolyást gyakoroltak volna, a miniszterelnök a télihivatalos Magyar Távirati Iroda útján kijelenti, hogy a kormány lemondására sem az osztrák miniszterelnök, sem a külügyminiszter befolyással nem volt és nem lehetett. A magyar választási törvény reformjának kérdése a kormány lemondása előtt mint egyik eshetőleges megoldási módzat szóba került ugyan, de nem oly alakban, hogy ez már szeptember 15-ikét megelőzőleg mint konkrét kormányzati program végleges és érdemleges eldöntés tárgya lehetett volna, minélfogva nem is lehetett arra alkalom, hogy az állítólagos döntésben a külügyminiszter és az osztrák miniszterelnök közreműködhetek volna. A magyar kormány teljes tudatában van annak, hogy a Magyarország belügyi kérdéseinek intézésére hivatott tényezők között az osztrák kormány nem szerepel-

het. Ezt az álláspontot a kormány eddig is érvényesítette és minden alkalommal érvényesíteni fogja.

Andrássy és Kossuth tanácskozása.

Budapest, okt. 6. Andrássy Gyula gróf, aki tegnap este Budapestre érkezett, ma délben felkereste Kossuth Ferenczet, kivel feltűnő hosszú ideig tanácskozott. A tanácskozáson hir szerint megállapodtak abban, hogy a vezérlőbizottságot a legközelebbi napokban ülésre hívják össze.

Október 6.

Gyászsünnep a fővárosban.

Budapest, okt. 6. A fővárosban október 6-ika alkalmából sok házon gyászlobogó leng és délelőtt a templomokban gyásztisztiszteletet tartottak. A főistentisztelet a Ferencz-rendiek templomában volt, ahol az egyetemi ifjuság számos képviselő és maguas is megjelent. Az istentisztelet után az újvárosházára vonultak, ahol az egyetemi ifjuság gyászsünnepet tartott. Délután nagyszabású gyászmenet vonul ki a kerepesi temetőbe a szabadsághősök sírjaihoz. A rendőrség nagy előkészületeket tett a rendfönntartására, noha a gyászmenet rendezői biztosították, hogy tüntetés nem lesz.

A triesti egyetemi ifjuság üdvözléte.

Trieszt, okt. 6. A triesti egyetemi ifjuság a következő táviratot intézte a budapesti egyetemi ifjusághoz:

Az aradi vértanuk dicső emlékét ünneplő magyar testvéreknek, akik e nagyok nemes példája által lelkesítve és buzdítva, ott harcolnak a szabadságért most tolyó nagy küzdelemben, amelyet hasztalan akarnak lelkiismeretlen elemek félremagyarázni, bámulattal és elragadtatással adózik és győzelmet kíván — a triesti egyetemi ifjuság.

Gyászsünnep Aradon.

Arad, okt. 6. A vértanuk emlékére ma itt nagyszabású ünnepet rendeztek. Több ezer főnyi ünneplő közönség gyűlt össze a Vértanuk szobránál, ahol Barabás Béla országgyűlési képviselő mondott ünnepi beszédet. A szoborra számos szebbnél-szebb koszorút helyeztek. Azután a vesztőhelyre vonult a tömeg, hol alkalmi beszédeket mondtak. Este a színházban diszeloadás lesz.

A Zeysig-féle röpirat ügye.

Budapest, okt. 6. A Zeysig-féle röpirat ügyében a vizsgálóbíróhoz hivatalos értesítés érkezett, mely szerint Baneth Sándor Párisban tartózkodik. Minthogy Franciaországgal nincs kiadatási szerződésünk, Baneth nem hallgatható ki.

nal háromszáz frankot, hogy kifizethessem a szállodát és hazautazhassak Franciaországba.

A rettenetes ákom-bákomot Baden-Badenből küldték. Az aláírás azonban tökéletesen olvashatatlan volt. Megkísérlettem kibetűzni, vizsgálódva emlékembe az összes ismerőseim nevét, hogy ezuton ráakadjak. Hiába . . . Baden-Badenben ez idő szerint háromszáz barátom is volt együtt s köztük legalább is kétszáz, akikről föltételeztem, hogy képesek a játéksztalon hagyni utolsó aranyukat. Két napon át mást nem tettem, mint megmutattam minden bajtársamnak a különös levelet, hátha megismerné valamelyik az irást . . .

Hiába. Alig fejezhetem ki az izgalmaimat, amelyeket a levél okozott. Akkoriban még meglehetősen naiv voltam; azt képzeltem, hogy gyávaság megtagadni egy barátótól az ilyes szivességeket. És ami leginkább bántott, hogy esetleg egy igen kedves barátom szenved! szűkségben, akinek az aláírását képtelen vagyok kibetűzni. Táviratoztam tiz-tizenkét pajtásomnak, de egyikük sem vallotta magáénak a levelet.

Erre elmentem néhány irásszakértőhöz. Az egyik azt mondta, hogy az aláírás Larmande neve, sőt kész volt erre esküt is tenni. A másik meg volt győződve arról, hogy Sutinais az aláírás, a harmadik meg éppen kijelentette, hogy az nem is aláírás, hanem üdvözléte jelent.

„A TENGERPART” TÁRCZÁJA.

A levél.

Irta: Ricard S.

Porignac barátom az utolsó császárság alatt tiszti rangot viselt a hadseregben, s már tul volt a fiatalság első évein, amikor jegyet váltott egy bájos angol hölgygel, aki lelkes bámuloja volt Napoleonnak. Házasságukból egyetlen gyermek született, a kis Gaston, egy barna hajú szépséges fiú, aki ott benn ült az asztal mellett. Gaston kiejtette kezéből a tollat s elmerengve bámult ki az ablakon a zöld gyepre, ahol két fiatal kutya kergedőzött.

Különös részvét fogott el a kis fogoly iránt, akinek abban a homályos szobában kellett ülnie s meg nem állhattam, hogy a védelmére ne keljek s így ne szóljak a barátomhoz:

— Hogyan veheted a szivedre, hogy ezt a szegény kicsikét ilyen időben a szobába zárod?

— Kedves barátom, ha majd megtanult írni, akkor békében hagyom; nagyon tanulékony a gyermek. Azt akarom, hogy jól írjon, érted?

— Talán éppen azért követeled azt tőle, mert neked olyan ákom-bákom, düledező az irásod?

— Ez az egyik ok, mert hiszen éppen azoktól a hibáktól kell megóvnunk gyermeinket, amelyekben magunk szenvedünk; a másik ok pedig . . .

— Szegény Porignac barátom, téged a falu már egészen megrontott. Valóságos nyárspolgárrá lettél.

— Azzal nem törődöm; csak gunyolj nyárspolárnak. De hallgasd meg, miért akarom, hogy fiam tökéletesen megtanulja az olvasható írás mesterségét. Volt idő, amikor még nem neveztl engem nyárspolárnak . . . már sok ideje annak. Akkoriban Baden-Baden teljes virágjában volt s Montecarlo még csak falu. Minden, ami az eleganciához tartozik, oda gyülemlt össze julius havában. Párisban ásitott az üresség . . . Egy lelekkel sem lehetett a klubban találkozni . . . abban az évben én a fővárosban maradtam . . . mert . . .

— Könnyen elképzelhettem. Szőke volt az okod, vagy barna?

— Hallgass, — Gaston meghallhat. Röviden, halálosan unatkoztam rue Taitboutbeli lakásomon, mikor egy reggel levelet hozott nekem a posta . . . A levélben pénzt kértek tőlem. Nem azoknak a sablonos, könyörgő leveleknek a fajtájából, amelyekben a legképtelenebbül összeválogatott szerencsétlenségek fölhalmozásával akarják a szivünket meglágyítani; ez a levél röviden csak ennyit mondott:

— Nincs egy fillérem se. Küldj azon-

Lamsdorff és Bülow találkozója.

Berlin, okt. 6. Szent-Pétervárról jelentik: Diplomáciai körökben azt beszélnek, hogy *Lamsdorff* gróf orosz külügyminiszter legközelebb Berlinbe utazik és *Bülow* birodalmi kancellárral fog tárgyalni. A tárgyalásnak az Oroszország és Németország közötti viszony szorosabbra fűzése a célja.

A kaukázusi állapotok.

Berlin, okt. 6. *Szent-Pétervárról* táviratozzák, hogy a kaukázusi kormányzó, *Voronzov-Daskov* gróf levelet intézett a csárhoz, melyben jelenti, hogy a helyzet a Kaukázusban a lehető legválságosabb és ő nem képes a rendet helyreállítani, miért is be akarja adni lemondását. A kormányzó állítólag száznál több levelet kapott, melyekben halállal fenyegetik, ha el nem távozik.

Japán ünnepek.

Tokio, okt. 6. Tegnap érkeztek meg Jokohámába a portsmouthi japán békekövetség tagjai. A békeszerződés ratifikálása most fog megtörténni. *Togo* tengernagy hajóhadával Jokohámába fog indulni, ahol a mikádó szemlét fog tartani a hajóhad felett. Az egykori orosz páncélos hajó, a *Poltava*, szintén be van osztva a japán hajóhadba. A kínai vizeken állomásozó angol hajóraj szintén részt fog venni a szemlén. Az angol tisztek tiszteletére bankettet és nagy ünnepeket fognak rendezni.

A brünni események.

Brünn, okt. 6. Tegnap este négy század gyalogság a város különböző négy pontján volt felállítva; két század a kaszárnyában készenlétben volt. Az utcákon rendőr- és csendőrjáratok czirkáltak; rendezavarás nem történt. Este félkilenczkor a csapatokat visszavonták.

A Sutinai és Larmande nevek tökéletesen ismeretlenek voltak előttem. Átkutattam a klub névjegyzékét . . . semmi!

A harmadik napon végre észszerű ötletem támadt. Irtam Badenbe, hogy mindazoknak a francziáknak a névjegyzékét küldjék meg nekem, akik akkor a szállókban laktak.

Ezen a harmadik estén korán feküdtem ágyba s hamar el is aludtam. Meg kell itt említenem neked, hogy szokásom volt, amint különben még ma is az, hogy csak éjjeli lámpa mellett aludjak. Képtelen vagyok sötétben lezárni a szemeimet. Azon az éjszakán pedig igen különös eset történt velem . . . még ma sem küzdhetem le a borzongást, ha arra vizsgálom . . . Pattogó, rövid zaj riasztott fel az álmomból. Bizonyosan az elaludt lámpa okozta okozta a zajt, mert mikor fölébredtem, teljesen sötétség vett körül . . . Először összerendeztem, érthetetlen félelem szorongatta a torkomat — akkor aztán, mielőtt még időm lett volna teljesen magamhoz térni, hallottam — igen, barátom, tisztán hallottam egy suttogó hangot, amely halkán a fülemben mondta ezt a nevet: „Jacques de Mire.” Hídeg borzadály futott keresztül tagjaimon. Szempillantás alatt kiugrottam a párnák közül, világot gyújtottam és ismét előkerestem a levelet.

Milyen könnyen ment most az olvasás! Jacques de Mire legkedvesebb ifjúkori barátom volt, akitől sokszor elszakított ugyan a sors, de mindig újra összehozott ismét bennünket

Tilos a fényképezés.

Velence, okt. 6. A Chioggia melletti San Felice-erődnél három férfit és egy nőt tartóztattak le, akik fényképfelvételeket csináltak. Az erőd parancsnoka a felvételeket elkobozta. A hatóságok megindították a vizsgálatot annak megállapítására, hogy a letartóztatottak, akik valamennyien osztrák alattvalók, nem kémek-e.

Ellopott régiségek.

Páris, okt. 6. *Zimmermann* amerikai egyiptologustól egy itteni szállóban körülbelül egy millió frank értékű egyiptomi régiséggyűjteményt loptak el. Egy ugyanabban a szállóban lakó angolt letartóztattak. Szobájában az ellopott tárgyak egyrésze megkerült.

Gázgyári sztrájk Budapesten.

Budapest, okt. 6. Ma reggel a gázgyári munkások nagyrésze beszüntette a munkát. A sztrájkolók a dolgozni akaró munkásokat megtámadták és erőszakkal megakadályozták abban, hogy a gyárba menjenek. Végül rendőrség vonult ki és szétoszlatta a zavargókat.

— **Magyarbarát horvátok Kossuth Ferenczhez.** A horvát képviselőknek Fiumében tartott értekezlete alkalmából a magyarbarát horvátok *Supilo* Ferencznek, a Fiumében megjelenő *Novi List* szerkesztőjének aláírásával, aki a magyar-horvát barátság legegységesebb zászlóvivőinek egyike, a következő táviratot küldték *Kossuth* Ferencznek:

Fiume. A kamarilla és ügynökének befolyása ellen folytatott két napi heves vita után megnyertük a Dalmáciából és Horvátországból összegyűlt képviselők nagy többségét. Elhatározottak a magyarokkal való közös harc a közös ellenség ellen. Végrehajtó-bizottság választott. A horvát független képviselők színe-java követni fog bennünket. Legjobb kívánságainkat a jövőre nézve a Szent István koronája alatt egyesült testvérnemzeteknek. — *Supilo.*

. . . Szegény Jacques! Természetesen meg fogja kapni a kért háromszáz frankot! . . .

Az órára pillantottam: éjfél után volt; tehát ma már mit sem tehettem a barátomért. De holnap reggel az első dolgom! . . . Nyomban meg is irtam a levelet, amelyben bocsánatot kértem a késésért, elmondva ennek az okát is; aztán hozzátéve a pénzt, lepecsételtem a borítékot. Ezalatt visszaemlékeztem az előbbi suttogó hangra, s íme tökéletesen felismertem abban a Jacques hangját.

— Milyen különös is az emlékezés tehetése, — mondtam magamban, — De hogyan is történt az, hogy legmélyebb álmomban Jacques hangját hallottam?

Visszafeküdtem ismét az ágyamba s a legteljesebb nyugalommal aludtam el, nem is gondolva többé arra a suttogó hangra . . . nem, egyáltalán nem gondoltam többet rá . . . csak abban a pillanatban ismét, amikor a portás sürgőnyt hozott nekem Badenből, amelyben arról értesítettek, hogy pénzküldeményemet visszaküldték nekem . . . mert a szegény Jacques az elmúlt éjszaka, éjfélkor agyonlőtte magát . . . Ugyanabban a pillanatban, mikor az éjjeli lámpa oly sajátságos pattogással elaludt . . .

Porignac halkán köhécselt, hogy visszanyerje a hangja tisztaságát.

— Igen; súlyt fektetek arra, hogy a fiam megtanuljon olvashatóan írni, — mondta aztán szomorú mosolylyal.

A határrendőrség felállítása.

A belügyminiszteriumban javában folynak az előkészületek a határrendőrségről szóló 1903. évi VIII. törvénycikk végrehajtása tárgyában. Ennek a határrendőrségnek legfőbb feladata lesz a határon átkelők figyelemmel kísérése, tájékoztatószerezés a határon történő állami szempontból fontos mozzanatakról, eseményekről, a kémkedés megakadályozása, a kitiltottak visszatérésének, a fegyverek, lőszer, hadiszerek ki- és bevitelének stb. ellenőrzése. A határszéli rendőrség a határszéli rendőrkapitányokból áll. Az eddigi terv szerint a következő helyeken fognak határszéli rendőrkapitányságokat felállítani, úgy mint Pozsony, Sopron, Fiume, Orsova, Predeal, Csáca, Munkács, esetleg Ghymes. A határrendőrkapitányi állásokra, amelyekre a pályázat a napokban járt le, temérdek pályázat érkezett a belügyminiszterhez. A törvény végrehajtására vonatkozó rendeleteket legközelebb kibocsátják. Az új intézmény még ebben az évben életbe lép.

KÜLÖNFÉLE.

— **Szterényi államtitkár Fiumében.** *Szterényi* József államtitkár tegnap délután három órakor *Gaal* Tibor dr. kormányzóhelyettes, *Gyöngyössy* János miniszteri tanácsos, az *Adria* kormánybiztosa és *Wimmersperg* Károly miniszteri titkár kíséretében látogatást tett az *Adria* tengerhajózási részvénytársaságnál, ahol az összes osztályokat végigjárta és egyes osztályfőnököket megszólítással tüntetett ki. Távozásakor az államtitkár teljes megelégedését fejezte ki a látottakon. Tegnap este *Szterényi* államtitkár a magyar királyi tengerészeti akadémiát látogatta meg, ahol fontos ügyek kerültek elintézésre. Ma délután az államtitkár a tengerészeti hatóság palotájának nagytermében a tisztelgő küldöttségeket fogadta. Tisztelegtek a kereskedelmi és iparkamara küldöttsége *Meynier* elnök lovag vezetésével, az *Adria* tengerhajózási részvénytársaság küldöttsége *Eidlitz* Hugó igazgató vezetésével, a Magyar-horvát tengerhajózási társaság és a Magyar-horvát szabadhajózási társaság küldöttsége, a Nyilvános Raktárvállalat küldöttsége *Pekár* Imre elnök és *Leitner* Károly igazgató vezetésével, az *Orient* tengerhajózási társaság képviselőiben *Ossoinack* András, a kikötőépítkezési vállalat képviselőiben *Gregersen* Niels és zimonyi *Schwartz* Mihály és több más előkelőség. Az *Adria* tengerhajózási részvénytársaság küldöttségében az összes osztályfőnökök résztvettek *Eidlitz* Hugó igazgató vezetésével, aki magvas beszédben üdvözölte az államtitkárt. *Szterényi* József válaszában köszönetet mondva, hangoztatta, hogy ő maga is még nemrég helyet foglalt az *Adria* tengerhajózási társaság igazgatóságában és csak a jelenlegi állásával való összeférhetetlenség miatt vált meg ez intézet igazgatói karából. Alaposan ismeri az *Adria* ügyeit és biztosítja a megjelenteket, hogy a szerződés keretén belül az *Adria* érdekei iránt mindig a legmesszebbmenő jóakaratot fogja tanusítani. Végül szívélyesen kezét szorította a megjelentekkel. — *Szterényi* József államtitkár *Gyöngyössy* János miniszteri tanácsos kíséretében a ma esti gyorsvonattal visszautazik Budapestre.

— **Ujjonczok eskütétele.** November elsején a nagykaszárnyában fog megtörténni az önként bevonuló ujjonczok és egyéves önkéntesek ünnepélyes katonai eskütétele.

Pietruski ellentengernagy utódja. A nemrég elhunyt *Pietruski* Miczisláv ellentengernagy helyébe a gyakorló teli hajóraj parancsnokává *Fedina* lovag ellentengernagyot nevezték ki. *Fedina* lovag az osztrák-magyar haditengerészet legkiválóbb tisztjeinek egyike, aki szakműveivel feltűnést keltett. Annak idején *Lipót Szalvátor* főherceg hadsegéde volt. Most 55 éves és 1903-ban nevezték ki ellentengernaggyá.

Változás a m. kir. tengerészeti akadémia vezetésében. Értesülésünk szerint *Kótán* Dezsőt, a m. kir. tengerészeti akadémia eddigi igazgatóját, ez állásától való felmentése mellett a kereskedelemügyi miniszterium tengerészeti osztályába központi szolgálatra rendelték be. Utódjára nézve még nem történt intézkedés. Az igazgató teendőit ideiglenesen *Szabó* Samu, az akadémia tanára végzi.

Október hatodika a helybeli főgimnáziumban. A helybeli főgimnázium kebelében fennálló ifjúsági *Korvin Mátyás kör* az igazgatóság hozzájárulásával kegyeletesen ünnepelte meg ma a tizenhárom aradi vértanu emlékét. Az ünnepélyt az intézetnek *Mályi* Ferencz dr. tanár vezetése alatt álló énekkara nyitotta meg a *Himnusz*-szal, melynek elhangzása után *Spehar* József VIII. osztályu tanuló szavalta el hatással *Palágyi* Lajosnak *Az aradi vértanúk* című ódáját. Ezután *Ország* József VIII. osztályu tanuló méltatta melegen szavakban a vértanuk önfeláldozását. Majd *Wollner* Marczell VIII. osztályu tanuló *Aleardo* *Aleardi I sette soldati* című ódájának a vértanukra vonatkozó részét szavalta el érzéssel. Az ünnepély olasz nyelvű szónoka *Depoli* Attilio VIII. osztályu tanuló volt, ki a vértanuhalált dicsőítette. Végül *Korách* Mór VII. osztályu tanuló *Hugomhos* címmel alkalmi költeményt szavalt el szép sikerrel. Az ünnepélyt az énekkar zárta be *Vörösmarty* *Szózata*-ával.

A tengerész-hadapródi vizsgák eredménye. A pólai kikötői tengernagyi hivatal által kiküldött bizottság előtt szeptember 27., 28. és 29. napjain a következő egyéves önkéntes, hivatásos tengerészek tették le jó eredménnyel a tartalékos tengerész-hadapródi vizsgát: *Beltramini* Aldo (Cittanuova), *Carics* Czirill (Gelsa), *Craglietto* Ferencz (Lussinpiccoló), *Gramantics* Mihály (Budapest), *Huszár* Kálmán (Veszprém), *Politeo* András (Cittavecchia), *Prinz* Antal (Duriano), *Ragusin* Nándor (Lussingrande), *Trammer* Tivadar (Fiume) és malbergi *Weyder* Jenő (Bécs).

A horvát bán leánya mint zeneszerző. A *Magyarország*-ban olvassuk: A horvát bán talentumos leányáról, *Pejacsevich* Dóra grófnőről már ismételve megirtuk, hogy ő a hivatásos muzsikussal elsődrendű képességeivel hódol a zeneköltés nemes művészetének. Édesanyjától: *Vay* Lilla bárónőtől örökölte a zene iránt való nagy hajlamot, amely nemcsak több hangszer művészi kezelésében, hanem az alkotás terén való eredményes kísérleteiben is élénk megnyilatkozást nyert. A fiatal grófnőnek hegedűre irt *Canzonettá*-ját a *Geyer* Stefi vonója juttatta sikerre és népszerűsége, aztán kaptunk tőle egy csomó dalt, most legújabbán pedig *hat* új zongoradarabot bocsátott közre a főúri zeneszerző: *Abrándos darabok* címmel. Ezek az új szerzemények imhol bizonyítják, hogy *Dóra* grófnő tehetsége mennyire megizmosodott, izlése mennyire megfinomult s dologbeli tudásában is milyen nagyot nőtt azóta, hogy utolsó munkáját kiadta. Ellentétben a *Chaminade* Cecile derűs, könnyed zeneköltészetével, a *Pejacsevich* Dóra grófnő eleme: a világfájdalmas, borongós poézis. A bánatos hangulat, amely az *abrándos darabokon* végigvonul, majd pedig az a bizonyos ideges nyugtalanság, amely a szerzemények ritmikai alakulásaiban megnyilatkozik, hü fotografiáját adja a grófnő érzésvilágá-

nak, mely csupa melankolia, csupa mélység és töprengés. A könybe áztatott poézisnek megkapóan szép dokumentuma a *Panasz* című szerzemény. Rövid, de karakterisztikus darabka a *Bánat* feliratu szerzemény is, amely csak úgy, mint a többi, választékos harmoniával, sok eredetiségre valló dallamszövésével s változatos ritmikai kombinációival, jóval túlhaladja az átlagos művészi színvonalat. A füzetet a *Harmonia*-czég adta ki s ára 3 korona.

Összeütközött hajók. *Triesztből* jelentik, hogy a *Habsburg* hadihajó a pólai kikötőben összeütközött egy haditengerészeti nasszáddal, amely erősen megrongálódott. A nasszád hét főnyi személyzete uszva menekült meg.

Ingyenes magyar nyelvi tanfolyam. A kórház-utcai állami elemi fiúiskolánál ma nyílik meg a felnőttek számára rendezett magyar nyelvi esti ingyenes tanfolyam. Ma este 7-től 8-ig lesz az első lecke. A résztvevőket két csoportra: a kezdők és a haladók csoportjára osztják. A tanítás hetenként kétszer: kedden és pénteken este 7—8 óráig fog történni. Jelentkezni lehet naponta d. e. 11—12 óráig az iskola igazgatójánál (Via Ospedale, állami elemi fiúiskola, földszint)

Hajók forgalma. Ma a következő hajók érkeztek kikötőnkbe: Az *Adria* *Adria*-gőzös *Tangerből* különféle árukkal és a *Marquis Bacquehem* *Lloyd-gőzös* *Triesztből*. Az utóbbi gőzhajó 2000 tonna cukrot vesz fel kikötőnkben és innen *Kalkuttába* indul.

Dalmácia. *Havass* Rezső dr. kis füzetet adott ki *Dalmácia, különösen a Bocche di Cattaro közgazdasági jelentősége* címmel, melyben közgazdaságunknak Dalmáciában való térfoglalását tárgyalja s iparosainkat és kereskedőinket ez irányban buzdítja. Az értekezés külön lenyomat az OMKE közleményeiből.

Abbázia látogatottsága. A legújabb kimutatás szerint *Abbaziába* a múlt hét folyamán 525 új fürdővendég érkezett. Szeptember elsejétől a mai napig 3380 fürdővendég fordult meg és jelenleg 1748 vendég tartózkodik *Abbáziában*.

A mentők munkássága. A szenvedő emberiségen segíteni, a legnemesebb cél, melyet ember és egyesületek maguk elé tűzhetnek. Ezt a cél szolgálja a városi mentőállomás fáradhatatlanul éjjel-nappal. Hogy derék mentőink minő munkásságot fejtenek ki ezen téren, legyen dicsőítő bizonyossága a következő kimutatás. A múlt hónapban összesen 416 esetben nyújtottak segélyt, ezek között volt zuzódás 26, horzolás 37, ficzomodás 5, csonttörés 10, szakított seb 17, szurt és vágott seb 77, lött seb 1, idegen test eltávolítása 25, égett seb 13, ebmarás 6, rovarcsípés 4, heveny alkoholizmus 40, örültségi eset 8, véletlen baleset 5, vérhányás 8, öngyilkossági kísérlet 3 és betegszállítás 47. Ezenkívül a mentők 84 sebesült személyt szállítottak a kórházba.

Mit nem szabad kereskedésben munkaszüneti napon végezni? A belügyminiszterium legutóbbi határozata szerint az árunak más helyre való átrakása, rendezése, csomagolása, továbbá a következő napokra eladás céljából való előkészítése munkaszüneti időben nem végezhető.

Pályázat hivatali állásra. A *fiumei királyi kormányzóságnál* évi 600 korona fizetéssel, 260 korona lakpénz és lakpénzpótlékkal és 100 korona ruhailletményrel, összesen tehát 960 korona összilletményrel javadalmazott harmadosztályu hivatali állás kerül betöltésre. A pályázni kívánók kötelesek egy koronás bélyeggel ellátott, sajátkezűleg irt kérvényüket és pedig a közszolgálatban állók közvetlen felsőbbségük által hivatalos uton, a közszolgálatban nem állók pedig az állandó tartózkodási helyük szerint illetékes törvényhatóság első tisztviselője útján a *fiumei királyi kormányzósághoz* legkésőbb ez évi október hó 31-éig benyújtani. Később érkező pályamunkák figyelembe nem vétetnek. Iga-

zolványos kiszolgált altisztek, valamint ilyenek nem léteben, a horvát és német, vagy egyéb *Fiumében* beszélt nyelvek ismeretével, vagy helyi ismeretekkel bírók más pályázók felett előnyben részesülnek.

Fertőző betegségek. Hivatalos kimutatás szerint városunkban szeptember hó folyamán az egészségügyi hatóságnak a következő fertőző betegségeket jelentették be: 84 tífusz, 11 vörheny, 7 vérhas, 5 toroklob, 13 számarhurut, 1 gyermekági láz, 1 trachoma, 1 krup. Halálos kimenetelű volt: 2 tífusz, 1 vérhas, 1 gyermekági láz, 1 krup. A városi kórházba más helyekről beszállított fertőző betegek: *Tífusz*: *Mattugliéből* 1, *Szusákról* 3, *Czirkveniczából* 1, *San-Cosmóból* 1, *Verbenicóból* 1, *Zengből* 1, *Patrassból* 1, *Bukkariból* 1, *Triesztből* 1, *Pasaczból* 1. *Szamárhuurt*: *Verbenicóból* 1, *Pozsonyból* 1. *Vérhas*: *Abbaziából* 1, *San Giuseppeből* 1. *Trachoma*: *Ausztriából* 2. *Magyarországból* 2.

A halottakért. A városi tanács felhívja mindazokat, akik a temetőben keresztet, rácsot, kerítést, stb. akarnak beletetni, hogy ezt e hó 28-dikáig végeztessék, nehogy a közelgő *Mindenszentek* és *Halottak napján* a temető látogató közönség ruhájának épsége veszélyeztetve legyen.

Telefoniszony Törökországban. A török kormány megtiltotta a telefonbevitelt és egy rendeletben kijelenti, hogy a külföldről érkező telefonokat a vámháznál lefoglalják.

A szerkesztőség és kiadóhivatal telefon-száma: 224.

Idegenforgalom Fiumében.

Ma érkezett idegenek:

De la Ville szálloda. *Brecsics* G., *Carvin* L., *Zára*. — *Plötzer* A. *Görz.* — *Berger* József *Budapest.* — *Scheibe* R. *Drezda.* — *Lipp* P. *Gazsi* L., *Szunyogh* M., *Andrássy* K. *Budapest.* — *Lurio* M. *Pétevár.* — *Bölcsházy* B. dr. *Baumgarten* L. *Budapest.*

Hungária szálloda. *Konrád* A. *Debreczen.* — *Herczeg* Jenő dr. *Budapest.* — *Siringando* M. *Nápoly.* — *Tonsern* Róbert *Bécs.* — *Gallay* G. *Szent-Endre.* — *Alesca* József *Budapest.* — *Auengruber* dr., *Schöpfer* A. dr. *Mayerling.* — *Bíles* József, *Henigmann* J., *Vratcs* A. *Teplitz.* — *Rausch* M. *Bécs.* — *Seelner* K. *Grác.*

Kikötőnk forgalma.

Erkezett:

Október 6-án.

Sipan, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 159 kapitány *Heller*, *Cattaróból*.

Marquis Bacquehem, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 2752, kapitány *Bilaffer*, *Triesztből*.

Adria, magyar lobogó alatt, tonnatartalma 707, kapitány *Brazzoduro*, *Tangerből*.

Indult:

Október 6-án.

Angelica Accame, olasz lobogó alatt, tonnatartalma 1278, kapitány *Rossi*, *Konstantinápolyba*.

Adria

magyar királyi tengerhajózási részvény-társaság tengeri forgalma.

Erkezett:

Adria október 6-án *Tangerből* *Fiuméba*.

Balaton október 3-án *Rouenből* *Cardiftba*.

Andrássy október 6-án *Nápolyból* *Genuába*.

Zrinyi október 6-án *Valenciából* *Marseilleba*.

Indult:

Szent László október 6-án *Fiuméből* *Marseilleba*.

Árpád október 5-én *Nizzából* *Genuába*.

Kassa október 5-én *Palermóból* *Messinába*.

Nagy Lajos október 5-én *Londonból* *Cardiftba*.

Rákóczi október 5-én *Reggióból* *Messinába*.

Tisza október 6-án *Cataniából* *Fiuméba*.

Főszerkesztő:

Szemerjai Kovács Zoltán.

Felelős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

„Unio” könyvnyomdai műintézet.

Csinosan butorozott szoba

egészséges szabad pozícióban, a Villa Giuseppe mellett, magános úrnak vagy nőnek is, havi 10 frt.-ért azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban.

Elegáns butorozott,

kifogástalan tisztaságú szoba

szép kilátással, az Adamich téren kiadó. Czim a Zanutel-féle könyvkereskedésben, Via Adamich.

Kérjen prospektust!

Tiphus és hasonló járványok ellen a legbiztosabb óvszer a **NOXALL JR.**

a jelenkor legelőkeltebb, legkittűnőbb, a legolcsóbb és a legkisebb vizszűrője, mely az ivóvizet kristálytisztává és a legrosszabb vizet is élvezhetővé változtatja. Amerikába, Angol, Belgium és Németországban több száz ezer van használatban. Minden felszerelés nélkül bárki is bármely vízvezeték csapjára könnyen feltehető.

Egy darab ára K 22.50.

használati utasítással

Kapható:

AUER IGNÁZ - nál

Budapest, VIII., Kerepesi-ut II. sz.

Telefon 55-38.

a NOXALL JR magyarországi kizárólagos lepakata, valamint minden műszaki és jobb vaskereskedésben.

Nélkülözhetetlen minden háztartásban.

Fiume első magyar rizshántoló- és rizs keményítőgyár részv.-társaság

FIUME.

VÉDJEJY.

Különlegesség

fénykeményítő táblácskákban.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkeskedik.

MAGYAROK OTTHONA!

Rosenthal Lipót -- Fiume

AZ ADAMICHTÉREN.

Játék, pipere, japán és kagyló áruk, bőrönd és utikosár raktár

10 KÉPES LEVELEZŐ-LAP 20 KRAJCZÁR.

NAGLIĆ GABRIELE

czipőraktára

„a városi toronyhoz“

Piazza delle Erbe.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy

mindennemű ujjfajta

férfi- női- és gyermek-czipők

érkeztek raktárra, úgy mint:

chevreaux-, boxbőr-, borjubőr s lakkczipők.

Legfinomabb kivitel legolcsóbb áruk.

Curatolo A. bor különlegesség üzlete

a magyarok állandó találkozási helye.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tudomására hozni, hogy f. hó 10-én Via Adamich a Terzi-féle házban

egy második bortüzetet

nyitottam. Üzletem a legnagyobb kényelemmel és villanyvilágítással van berendezve és a legjobb minőségű belföldi és olasz borok állanak a tisztelt vendégek rendelkezésére. Különösen pedig Piemont legobb termékei, mint: Nebiolo, Barolo, Barbera és Asti pezsgő borai.

Üzletemben hideg ételek is kaphatók. Kérve a nagyérdemű fiemei magyar közönségnek szives partfogását, maradok

kitünő tisztelettel

A. Curatolo.

Előfizetések és Hirdetések

„A Tengerpart“

kiadóhivatalához

Adria Palota, Riva Szápáry

czimzendők.

Könyvnyomdai
műintézet

Tipografia
artistica

„UNIO“

„Adria“ palota, FIUME palazzo „Adria“.

TELEFON 224.

SZÁLLIT

minden a nyomdászathba vágó munkát gyorsan, szakismerettel és a legolcsóbban.

ESEGUI SCE

prontamente con conoscenza del ramo ed al più buon mercato ogni lavoro tipografico.

Amerikai czipők.

Czipők mérték szerint!

A legjobb és legelegánsabb férfi-, női- és gyermekczipők a legjutányosabb árakban

kaphatók

RABENSTEIN RUDOLF

csász. kir. szab. münchengrätzi czipőraktárában

Via del Governo 10. FIUME Via del Governo 10.

Valódi orosz sárczipők.

Nyomatott az „Unio“ könyvnyomdában Fiume, (Adria-palota, Riva Szápáry)